

aaneensluitende veelhoeken, terwijl daartusschen, als knooppunten van lijnen, op regelmatige afstanden donkere stippen waren aangebracht. Naderbij komende, bemerkte ik echter, hier niet met eene proeve van misplaatsten ijver van eenig jeugdig kunstenaar te doen te hebben, maar met eene groote verzameling van de bekende «hooiwagens». De dieren hadden zich zoo geplaatst, dat de lange pooten elkander òf over een kleinen afstand raakten, òf even kruisten. Zij vormden aldus een aantal tegen den witten ondergrond duidelijk uitkomende, vrij regelmatige veelhoeken, waarbij hunne donkere lijven als zoovele knooppunten in het lijnennet fungeerden.

P. HAVERHORST.

Symbiose van Koptorthosoma en Greenia.

Eene prioriteits-kwestie.

In September 1900 maakte de heer J. D. Alfken, te Bremen, mij opmerkzaam op het feit, dat in een zak of kamer in het achterlijf van *Koptorthosoma* mijten voorkomen, en dat dit ontdekt werd door den Engelschman R. C. L. Perkins. Hij zond mij eenige mijten, die ik *Greenia* noemde, en later, op verzoek, het opstel, waarin de heer Perkins zijne ontdekking publiceerde. De titel van het opstel luidt: On a special Acarid Chamber formed within the basal abdominal segment of bees of the genus *Koptorthosoma* (*Nylocopinae*); het verscheen in The Entomologist's Monthly Magazine, series 2, vol. 10, p. 37, in Februari 1899.

Aan het slot dezer verhandeling leest men, dat het bestaan van deze kamer met acari wel bekend is aan den heer E. E. Green, op Ceylon, en andere entomologen, die in de gelegenheid zijn, de levende bijen te onderzoeken. Wie die andere entomologen zijn, wordt niet vermeld. De heer Green, met wien ik in correspondentie trad, deelde mij mede, dat hij de ontdekking deed in Febr. 1898, bijen en mijten zond aan Kolonel Bingham en aan den heer A. D. Michael (London), doch nimmer iets over deze Symbiose publiceerde. Ook, dat de heer Perkins de ontdekking deed in October 1898, geheel onafhankelijk van den heer Green. De heer Perkins was dus officieel de ontdekker der symbiose.

In Augustus 1903 raadpleegde ik voor eene geheel andere mijtsoort de Handelingen der Nederlandsche Entomologische Vereeniging, verschenen in 1856. Wie schetst mijne verbazing, toen ik, op. p. 105, uit een opstel over Mijten in levende dieren, van de hand van den heer R. T. Maitland, een Nederlander, vernam, dat hij mijten ontdekte in eene soort zak in het achterlijf van *Xylocopa* (= *Koptorthosoma*) *latipes*, aan welke mijten hij den naam geeft van *Gamasus succicola*.

Aan het slot van dit artikel vermeldt de heer Maitland echter, dat de heer H. Zollinger reeds in 1846 bedoelde mijtsoort beschreef in het Natuur- en Geneeskundig Archief van Neerlands Indië, vol. 3, p. 295. De naam van den heer Zollinger doet vermoeden, dat hij een Duitscher is. Het opstel van den heer Zollinger draagt als titel: Bijdrage tot de natuurlijke geschiedenis der houthommel (*Xylocopa violacea*). Het spreekt van zelf, dat de determinatie van den heer Zollinger onjuist is. De door hem onderzochte bij was waarschijnlijk *Koptorthosoma aestuans*. Ik vond ook in de Entomologische Zeitung van Stettin, vol. 12, 1851, p. 236, een opstel van den heer Frantzius getiteld: Ueber eine in der Leibeshöhle der Holzhummel lebende Akaridenart, und ein in deren Gesellschaft vorkommendes, dem Triungulinus ähnliches Thier, en in hoofdzaak eene vertaling van het opstel van den heer Zollinger. Ik moet hier even doen opmerken, dat de beschrijving, die de heer Zollinger geeft van het diertje, dat de mijt gezelschap houdt, voor mij voldoende is, om dit te herkennen als eene andere mijt: *Trichotarsus*. De determinatie van Frantzius is dus onjuist. Maar de heer Zollinger dwaalt, waar hij de kamer als maag aanziet.

In het opstel van den heer Zollinger leest men echter, dat reeds in 1839 de heer Brillman de ontdekking deed van het leven van mijten in den houthommel. De heer Brillman, Nederlander, publiceerde zijne ontdekking in het Tijdschrift voor Nederlandsch Indië, vol. 2, pars 1, p. 360—364, onder het opschrift: Eenige opmerkingen over den hout-tor (Koembang) van Benkoelen. De heer Brillman ziet echter de ♀♀ der bijen aan voor ♂♂ en omgekeerd; hij noemt de mijten eenvoudig «diertjes» en geeft ze 6 pooten in plaats

van 8. De diertjes kunnen echter geen andere zijn dan van het Acariden-geslacht *Greenia*.

A. G. OUDEMANS.

Acarologische Aanteekeningen, VIII.

Parasitus minor (Berl.) beschouw ik als eene goede soort, niet als eene var. van *Par. longulus* (C. L. Koch), daar overgangen tusschen deze twee vormen niet bestaan en het niet aannemelijk is, dat de eene de andere zou voortbrengen.

Hypoaspis ometes nov. sp.; 560 μ .; steenrood; sterk geschouderd; rugharen gelijkend op het begin (bevederd gedeelte) eener pijp!; ventraal- en anaalschilden vergroeid; peritrema lang; epistoma bijna vierkant, getand. Nederland.

Emeus maior nov. sp.; 536 μ ., ziet er uit als *E. halleri*, doch is zuiver ovaal, niet geschouderd; tectum met 7 stompe spitsen. Nederland.

Neopodocinum Oudms. behoort niet tot de *Laelaptinae*, maar tot de *Parasitinae*. Eén rugschild. Geen buikschild. ♂ met, ♀ zonder ambulacrum aan poot I. Coxae IV dicht bij elkaar. Peritrema lang Epistoma lang en spits. Chelae kort, zonder kiezen. Er is eene styletvormige epipharynx aanwezig, tot dusverre bij *Arachnoidea* onbekend! Buitenlobben v. h. hypostoma breed driehoekig.

Neopodocinum vosi nov. sp; protonympha 880 μ . Rug zeer weinig behaard; van de haren de gewone \pm 14 paar op het voorste, \pm 9 paar op het achterste schild. Haren kort, glad en gebogen. Op *Catharsius molossus*, een kever. Sumatra.

Neopodocinum nederveeni nov. sp. ♂ 1400 μ . Rug voornamelijk behaard aan de voorzijde en aan de zijden, zoodat een groot veld bijna onbehaard is. Haren eenzijdig gezaagd. Poot 1 korter dan 't lichaam, dun; poot 2 iets langer, dik, met knobbels aan buikzijde van femur, genu en tibia; poot 3 weer iets langer, en iets dikker dan poot 1; poot 4 anderhalf maal zoo lang als het lichaam, en dik. Op *Catharsius molossus*. Sumatra.

Neoseius nov. gen. stel ik voor voor *Uroseius novus* Oudms.